

30.5.2025

Tietoa tutkimukseen osallistuvalla

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) käsittelee henkilötietoja lakisääteisten tehtäviensä hoitamista varten. THL noudattaa henkilötietojen käsittelyssä voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä ja huolehtii, että tietoturva on asianmukaisella tasolla. Lisätietoja saat täältä: <https://thl.fi/fi/thl/tietosuoja>

Tässä ilmoituksessa kerromme tarkemmin, kuinka THL käsittelee yhteispohjoismaisen PANG-tutkimuksen aikana kerättyjä henkilötietoja. PANG-tutkimus on Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan ja Islannin yhdessä toteuttama projekti, jossa tarkastellaan rahapelaamista, rahapelihaittoja ja niihin liittyviä asenteita samanaikaisesti kaikissa pohjoismaissa. Tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Sinuun ei kohdistu mitään negatiivista seuraamusta, jos et osallistu tutkimukseen tai jos keskeytät osallistumisesi tutkimukseen.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä**Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, THL**

PL 30
00271 Helsinki
puh. 029 524 6000

Yhteyshenkilö tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Jussi Palomäki, dosentti, erikoistutkija
Osoite: Mannerheimintie 166, 00271 Helsinki
Sähköpostiosoite: [etunimi.sukunimi\(at\)thl.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)thl.fi)

THL:n tietosuojavastaavan sähköpostiosoite on tietosuoja@thl.fi.

2. Kuvaus tutkimushankkeesta ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Arpajaislain (1047/2001) pykälän 52 mukaan sosiaali- ja terveysministeriön (STM) tehtävänä on ehkäistä, seurata ja tutkia rahapelaamista ja siihen liittyviä sosiaalisia, taloudellisia ja terveydellisiä haittoja ja ongelmia väestössä sekä vastata hoidon kehittämisestä (Arpajaislainsäädäntö, 2001). STM on antanut tämän tehtävän toimeenpanon THL:lle. PANG-tutkimus on ensimmäinen yhteispohjoismainen projekti, jossa rahapelihaittoja tarkastellaan samoilla menetelmillä ja samanaikaisesti pohjoismaiden välillä. Tutkimus tuottaa arvokasta tietoa maiden välisistä eroista mielipiteissä, asenteissa ja rahapelihaittojen yleisyydessä. Tutkimuksen tulokset julkaistaan kansainvälisissä vertaisarvioituissa aikakauslehdissä, erilaisissa raporteissa ja yleistajuisissa julkaisuissa. Tutkimustietoa käytetään kansallisen ja kansainvälisen sosiaali- ja terveyspolitiikan arvioinnissa ja suunnittelussa, sekä rahapelihaitta-ilmion paremman ymmärtämisen saavuttamiseksi.

Käsitlemme henkilötietoja (osoite) kyselytutkimukseen osallistumiskutsun postittamista varten. Lisäksi tilastollisissa analyyseissä hyödynnetään tietoja sukupuolestasi ja iästäsi. Tilastoanalyysivaiheessa vastaajaa ei kuitenkaan voida mitenkään yksilönä tunnistaa, ja analyysi on siten täysin anonymiä. Tutkimuksen kohdejoukko ovat 18–80 -vuotiaat. Suomesta valitaan satunnaisesti noin 30 000 henkilöä, joille postitetaan tutkimuksen osallistumisen kutsukirje.

3. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimus toteutetaan STM:n toimeksiannosta, joka on myös tutkimuksen rahoittaja Suomen osalta. Arpajaislain (1047/2001) pykälän 52 nojalla STM:n tehtävänä on ehkäistä, seurata ja tutkia rahapelaamista ja siihen liittyviä sosiaalisia, taloudellisia ja terveydellisiä haittoja. STM on antanut tehtävän toimeenpanon THL:lle.

THL toimii tässä tutkimuksessa rekisterinpitäjänä. Henkilötietojen käsittelijänä toimii lisäksi yhteisesti kilpailutettu yritys, joka hoitaa kutsukirjeiden postituksen kaikissa osallistujamaissa. Kyseinen yritys ei tule osallistumaan millään tavalla aineiston analyysiin, eikä analyysivaiheessa yksilöitä voida mitenkään yhdistää vastauksiin.

4. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Tutkimuksesta vastaa tutkimusryhmä, joka koostuu seuraavista tutkijoista:

Jussi Palomäki, dosentti, erikoistutkija, THL
Ståle Pallesen^{1,2}, professori
Søren Kristiansen³, professori
Daniel Olason⁴, professori
Maria Forslund⁵, professori
Susanna Raisamo, dosentti, johtava asiantuntija, THL

¹Department of Psychosocial Science, University of Bergen, Norway

²Norwegian Competence Center Gambling and Gaming Research, University of Bergen, Norway

³Department of Sociology and Social Work, University of Aalborg, Denmark

⁴University of Iceland, Reykjavik, Iceland

⁵Public Health Agency of Sweden, Solna, Sweden

Yhteyshenkilö THL:ssä tutkimusta koskevissa asioissa:

Nimi: Jussi Palomäki

Osoite: Mannerheimintie 166, 00271 Helsinki

Puhelinnumero: 029 524 7330

Sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi(at)thl.fi

5. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

THL:n tietosuojavastaavan sähköpostiosoite: tietosuoja(at)thl.fi

6. Tutkimuksen suorittajat

Ks. kohta 5.

7. Tutkimuksen nimi, luonne ja kesto aika

Tutkimuksen nimi: Gambling problems in the Nordic context: A pan-Nordic prevalence study (PANG)

Tutkimus on kyselytutkimus, jossa aineisto kerätään pääasiallisesti Internetissä täytettävän kyselylomakkeen avulla. Tutkimusaineisto kerätään vuosien 2025 ja 2026 aikana. Aktiivivaiheen ensimmäisen vuoden aikana keskitytään pääosin peruseräilytettiin ja sen jälkeen jatkoanalyysiin. Rekisteritietoja yhdistetään kohdan 10 mukaisesti. Tutkimuksen päättyttyä tutkimusaineistoa säilytetään anonyyminä toistaiseksi. Aineiston kerännyt kilpailutettu yritys hävittää osallistujien henkilötietoja sisältävät materiaalit kolme kuukautta

keräyksen päätyttyä. Suomen osalta jatko- tai pitkäaikaistutkimusta ei toteuteta, joten Suomesta kerätyssä aineistossa ei säilytetä mitään henkilöivää tietoa.

8. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

Henkilötietojen käsittelyn peruste on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti seuraava:

- Lakisääteisen velvoitteen noudattaminen
- Yleistä etua koskeva tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi tai rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö (tietosuojalain 4 §:n 3 kohta)

9. Arkaluonteiset henkilötiedot

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia arkaluonteisia henkilötietoja:

- Rotu tai etninen alkuperä – syntymämaa kysytään

Arkaluonteisten tietojen käsittely perustuu seuraavaan tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 2 kohdan tai tietosuojalain 6 §:n mukaiseen erityisehtoon:

- Tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus
 - Käsittely on tarpeen tärkeän yleisen edun vuoksi.
 - Käsittely on tarpeen kansanterveyteen liittyvän yleisen edun vuoksi.
 - Käsittelystä on säädetty laissa tai johtuu välittömästi rekisterinpitäjälle säädetystä tehtävästä.

10. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Tutkimushenkilön yksilöintitietoja (nimi, syntymäaika, osoite, sukupuoli, sähköpostiosoite) käytetään ainoastaan tutkimusaineiston keruuvaiheessa. Nämä yksilöintitiedot toimitetaan kilpailutuksen voittavalle yritykselle, joka hoitaa kutsukirjeiden (ja muistutusten) postituksen. Analyysivaiheessa osoitetietoja ei käsitellä. Kilpailutuksen voittanut yritys ei analysoi tai muutoin käsittele aineistoa.

Tutkimusaineistossa kerättävät tiedot:

Kyselylomakkeella kerättävät tiedot.

Rekistereistä kerättävät tiedot:

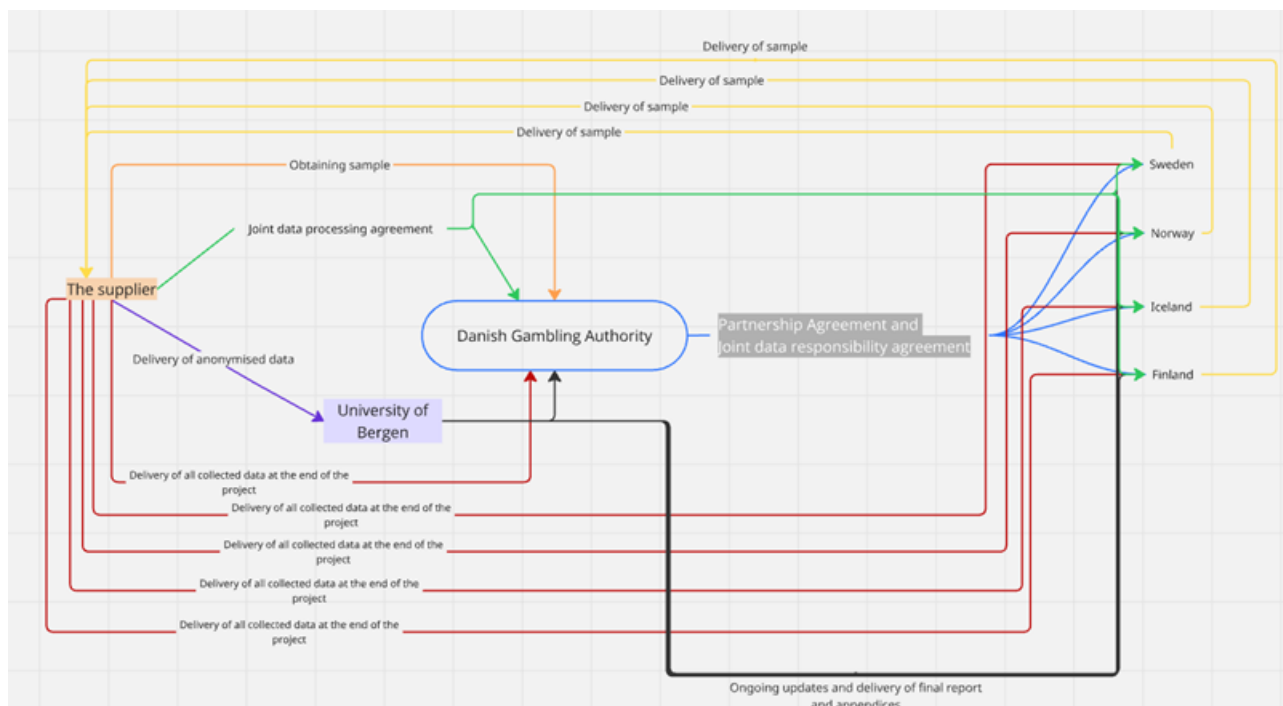
Osoite, etunimi, sukunimi, sähköpostiosoite, sukupuoli, syntymävuosi / ikä.

11. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Osoite, sähköpostiosoite, sukupuoli, ja ikä -muuttujat haetaan THL:n väestötietojärjestelmän kopiosta. Muut taustamuuttujat kysytään kyselylomakkeella.

Alla olevassa kaaviokuvassa (englanniksi) esitetään aineiston liikkuvuus tutkimuksen toteuttajien välillä. Tiivistettynä aineiston kerääjä (The Supplier) säilyttää yksilöityä aineistoa keräyksen ajan, jonka jälkeen kolmen kuukauden kuluttua tuhoaa aineiston. Jokainen osallistujamaa voi halutessaan pyytää *oman* maansa

aineiston käyttöön, joko yksilöitynä tai anonymisoituna. Suomen osalta aineisto tullaan pyytämään anonymisoituna siten että yksilöivä aineisto tuhoutuu viimeistään 3 kuukauden kuluttua aineiston keruun lopusta. Lisäksi Bergenin yliopisto saa anonymisoidun aineiston kokonaisuudessaan kaikilta mailta. Kuvassa selvennetään myös toimijoiden välisiä sopimuksia.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Ei siirretä eikä luovuteta nykyisen suunnitelman mukaan.

13. Tietojen siirto EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Ei siirretä.

14. Automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa ei tehdä automatisoitua päätöksentekoa.

15. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassa pidettäviä.

Tietojärjestelmissä käsiteltävät tiedot:

- käyttäjätunnus
- salasana
- käyttö tietoturvalisessa ympäristössä
- SAFE (secure access to research data and e-infrastructure) -strukturi

Suorien tunnistetietojen käsittely:

Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa.

16. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Tutkimusaineisto arkistoidaan tutkimusryhmän käyttöön Bergenin yliopiston suojatussa data-infrastruktuurissa ilman tunnistetietoja. Lisäksi Suomesta kerätty aineisto arkistoidaan THL:n Groups4-verkkolevyllä. Verkkolevyt ovat Valtorin tuottaman palveluntietosuojan, käyttäjähallinnan ja varmistuksen piirissä.

17. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Tietosuojalainsäädäntö takaa tutkittavalle tiettyjä oikeuksia, joilla tutkittava voi varmistaa perusoikeuksiin kuuluvan yksityisyyden suojan toteutumisen. **Mikäli haluat käyttää oikeuttasi, toimi näiden ohjeiden mukaisesti:** <https://thl.fi/fi/thl/tietosuoja>

Vaihtoehtoisesti ota yhteyttä THL:n kirjaamoon (kirjaamo@thl.fi) tai kohdassa 1. mainittuun yhteyshenkilöön.

Jos THL ei pysty tunnistamaan sinua aineistosta, niin mm. oikeutta päästä tietoihin, oikaisuun ja poistoon ei sovelleta.

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettun käsittelyn lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi tutkimuksessa ja mitä henkilötietojasi tutkimuksessa käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista seuraavissa tapauksissa:

- a) henkilötietoja ei enää tarvita niihin tarkoituksiin, joita varten ne kerättiin tai joita varten niitä muutoin käsiteltiin
- b) peruutat suostumuksen, johon käsittely on perustunut, eikä käsittelyyn ole muuta laillista perustetta

- c) vastustat käsittelyä eikä käsittelyyn ole olemassa perusteltua syytä
- d) henkilötietoja on käsitelty lainvastaisesti; tai
- e) henkilötiedot on poistettava unionin oikeuteen tai jäsenvaltion lainsäädäntöön perustuvan rekisterinpitäjään sovellettavan lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kohdassa 17 Mitä oikeuksia sinulla on ja oikeuksista poikkeaminen kuvatuista oikeuksista saatetaan poiketa tietosuoja koskevan lainsäädännön mukaisilla perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Mikäli haluat käyttää oikeuttasi, toimi näiden ohjeiden mukaisesti: <https://thl.fi/fi/thl/tietosuoja>

Yhteydenotot

Mikäli sinulla on kysyttävää oikeuksista, ota yhteyttä THL:n kirjaamoon [kirjaamo(at)thl.fi] tai kohdassa 1. mainittuun yhteyshenkilöön.

Oikeus saattaa asia tietosuojavaaltuutetun käsiteltäväksi

Sinulla on oikeus saattaa asia tietosuojavaaltuutetun toimiston käsiteltäväksi, mikäli katsot, että henkilötietojesi käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Yhteystiedot:

Tietosuojavaaltuutetun toimisto

Tietosuojavaaltuutetun toimisto
Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki
Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki
Puhelinvaihtel: 029 56 66700
Sähköposti: tietosuoja(at)om.fi